

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 8/1975-76 med anledning av landstingsman Stig Dahléns m.fl.hemställningsmotion till Landstinget angående tillämpningen av konventionen mellan de nordiska länderna om social trygghet.

Med anledning av ovannämnda motion, varöver Landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, får utskottet, som i ärendet hört byråföreståndaren Olof Bamberg från Folkpensionsanstaltens byrå och Sjömansunionens ombudsman Ludvig Lönroth, vördsamt anföra följande.

Den 15 september 1955 undertecknades i Köpenhamn en konvention mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige om social trygghet (Fördr.ser. 23/56) efter sammordiskt förarbete inom Nordiska socialpolitiska kommittén och Nordiska rådets socialpolitiska utskott. Sagda konvention har senare ändrats den 2 februari 1967 (Fördr.ser.21/67), den 2 december 1969 (Fördr.ser.12/70) och senast den 6 februari 1975 (Fördr.ser.23/75). Med stöd av artikel 6 i konventionen, sådan den lyder efter senaste ändring, ingicks samma dag, eller den 6 februari 1975, en särskild överenskommelse mellan de nordiska länderna om, bland annat, förmånerna vid sjukdom.

Beträffande konventionens tillämplighet i landskapet anser utskottet att konventionen till största delen avser socialförsäkring, varför lagstiftningsbehörigheten i ärendet jämlikt Självstyrelselagens 11 § 9 punkt tillkommer rikets myndigheter. Konventionens IV och VIII kapitel om förmån vid arbetslöshet respektive hjälp åt nödställda kunde däremot eventuellt falla under landskapets lagstiftningsbehörighet, varför landskapsstyrelsen, om konventionen i framtiden ändras till dessa delar, borde bevaka landskapets intressen och tillse att Landstingets bifall inhämtas.

Eftersom alltså lagstiftningsbehörigheten i ärenden, som berör socialförsäkring tillkommer rikets myndigheter, anser utskottet att konventionen i sin nuvarande form är tillämplig på invånare i landskapet, såväl på medborgare i nordiska länder som är bosatta på Åland såsom också på ålänningar, som är anställda i de övriga nordiska länderna eller på fartyg som för sådant lands flagg.

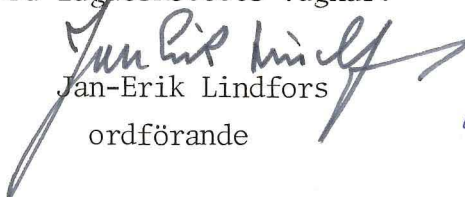
Utskottet har för övrigt erfarit att det enda tillämpningsproblem, som vederligen förekommit, gällt utbetalning av sjukpenning. Enligt artikel 10 i ovannämnda särskilda överenskommelse, som alltså icke är densamma som själva konventionen, skall sjukpenning under de första 90 dagarna av sjukdom utbetalas i sysselsättningslandet och därefter överflyttas rätten att uppbära

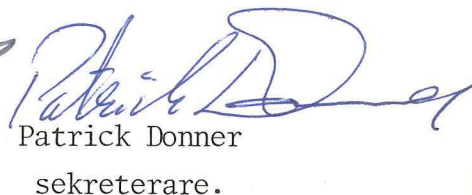
sjukpenning till bosättningslandet, såvitt ej den till sjukpenning berättigade fortfarande, till exempel på grund av sjukhusvistelse, vistas i sysselsättningslandet. Sagda bestämmelse, som gäller oberoende av sysselsättningsbransch, har tillkommit i syfte att förenhetliga villkoren för utbetalning av sjukpenning. Bestämmelsen innebär visserligen att sjukpenningens belopp för en i Sverige anställd men i Finland bosatt person minskar efter nämnda 90-dagarsperiod, men detta är en följd av en skillnad i resurser mellan respektive länder och inte en fråga om olika tillämpning av konventionen. Om den nationella lagstiftningen härvidlag uppvisar brister bör initiativet till åstadkommande av förbättringar närmast kanske tagas av vederbörande intresseorganisationer och inte av landskapsstyrelsen.

På grund av ovanstående får lagutskottet vördsamt föreslå
att Landstinget måtte förkasta motionen.

Mariehamn, den 8 januari 1976.

På lagutskottets vägnar:

Jan-Erik Lindfors
ordförande

Patrick Donner
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Lindfors, viceordföranden Olof Jansson samt ledamöterna Dahlman, Torvald Söderlund, Wilén (delvis) och ersättaren Bengtz (delvis).